

ŠTATÚT
KULTÚRNEJ KOMISIE
SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ

Preambula

Slovenská republika podporuje národné povedomie (*spolupatričnosť*) a kultúrnu identitu Slovákov žijúcich v zahraničí, podporuje ich inštitúcie zriadené na dosiahnutie tohto účelu a vzťahy s materskou krajinou (čl. 7a Ústavy Slovenskej republiky).

Slovensko a Slovenská republika vždy považovali a považujú Slovákov v zahraničí za integrálnu národnú súčasť, ich život a dejiny za súčasť slovenských národných dejín a ich kultúru za súčasť národného kultúrneho dedičstva (*Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane kultúrneho dedičstva z 28. februára 2001*).

Vymedzenie pojmov

Článok 1

1) Kultúrna komisia Slovákov žijúcich v zahraničí (*komisia*) je poradný orgán predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ), ktorá posudzuje a navrhuje systém podpory projektov v oblasti (*nehmotného i hmotného*) kultúrneho dedičstva vytvoreného Slovákami v prostredí Slovákov žijúcich v zahraničí s cieľom ho uchovávať pre ďalšie generácie.

2) Do hmotného kultúrneho dedičstva patria kultúrne pamiatky (*hrady, zámky, kaštiele, sakrálné stavby, meštianske domy, pamiatky ľudového staviteľstva, technické pamiatky*) a do nehmotného kultúrneho dedičstva patria zasa tanec, hudba, výtvarné umenie, divadlo, zvyky, tradície, remeslá, gastronómia, jazyky či iné nehmotné prejavy tradičnej kultúry.

3) V oblasti hmotného kultúrneho dedičstva ide predovšetkým o zachovanie (*rekonštrukciu*) pôvodných sakrálnych alebo iných objektov Slovákov v zahraničí, ktoré predstavujú nosné piliere pre zachovanie slovenského jazyka a kresťanských tradícií a ľudových obyčají. V oblasti nehmotného dedičstva sú to rôzne (*ľudové a umelecké*) aktivity, do ktorých sa zapájajú organizátori, účinkujúci (*aktéri*) a účastníci s cieľom zabezpečiť „masovú účasť“ na lokálnej, regionálnej, celoštátnej alebo na medzinárodnej úrovni.

3) Slovenská republika podporuje inštitúcie Slovákov žijúcich v zahraničí v súlade s medzinárodne platnými štandardmi o neziskových (*mimovládnych*) organizáciách a pokiaľ, domovský štát poskytuje inštitúcii Slovákov podporu, komisia to pozitívne zohľadní.

Vecné zásady fungovania komisie

Článok 2

1) Komisia vytvorí a aktualizuje zemepisnú a žánrovú databázu (*potenciálnych*) objektov a aktivít kultúrneho dedičstva Slovákov žijúcich v zahraničí a odporúča predsedovi ÚSŽZ systém ich podpory na príslušný kalendárny rok v súlade s koncepciou štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na príslušné obdobie a v rámci reálnych disponibilných dotačných prostriedkov.

2) Komisia, pri posudzovaní aktualizovanej databázy požiadaviek inštitúcií Slovákov žijúcich v zahraničí, zohľadňuje vyváženosť medzi zabezpečovaním pokrývania potrieb v oblasti nehmotného a hmotného kultúrneho dedičstva a rovnako zemepisnej vyváženosti,

najmä vo vzťahu k štátom s autochtónnymi slovenskými komunitami (*stredná, južná a východná Európa*) a vo vzťahu k štátom západnej Európy a zámoria.

3) V oblasti nehmotného i hmotného kultúrneho dedičstva komisia pracuje tak, že známe alebo predložené požiadavky systémovo hierarchizuje podľa ich historického kontextu, aktuálnej dôležitosti i doteraz vkladáných prostriedkov. Tieto odporúčania budú zohľadňované pri posudzovaní žiadostí o podporu projektov v rámci Subkomisie pre dotácie v oblasti kultúry.

Procesné zásady fungovania komisie

Článok 3

1) Predseda ÚSŽZ vymenúva 13-člennú komisiu vrátane predsedu a podpredsedu. V komisii sú šiesti zástupcovia zo strednej, južnej a východnej Európy, traja zástupcovia zo Slovenska, dvaja zástupcovia zo západnej Európy, jeden zo zámoria a podpredseda ÚSŽZ, ktorým je z titulu svojej funkcie automaticky aj podpredsedom komisie.

2) Komisia predkladá návrh systému podpory na príslušný kalendárny rok a prípadne iné návrhy na posilňovanie národného povedomia v oblasti nehmotného i hmotného kultúrneho dedičstva Slovákov v zahraničí najneskôr do konca predchádzajúceho kalendárneho roka.

3) ÚSŽZ pripravuje komisii podklady na posudzovanie a zabezpečuje logistiku.

4) Komisia využíva existujúce technické prostriedky komunikácie na naplnenie poslania.